

باسمه تعالی				
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳				
سوالات آزمون درس: فارسی ۱		رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: لیلا قریبیان		پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۶ صفحه
		شماره پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات			نمره

الف) قلمرو زبانی(۵/۷ نمره)		
معنی واژه	۱)	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) کم کسی ز ابدال حق، آگاه شد. پ) زمانه مرا پتک ترگ تو کُرد. ۲) کدام واژه معادل معنایی واژه (ابر) است؟ الف: سندروس ب: خور پ: خدنگ ت: میخ ۳) برای واژه مشخص شده بیت زیر در کدام گزینه معادل معنایی وجود دارد؟ «جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت // با سر بی‌مو چو پشت طاس و طشت» الف) بیدل دیوانه‌ای در حال شد // پیش دکان یکی بقال شد ب) یکی گنج ویژه به درویش داد // سراینده را جامه خویش داد پ) وقت دم آهنگر ار پوشید دلق // احتشام او نشد کم پیش خلق ت) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست // در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست
	۴)	املائی درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف) لیکن خروس (غالب / قالب) حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان ب) بر دکان بنشست (فارغ / فارق) ، خواجه وش. ۵) در ترکیبات زیر، چند اشتباه املائی وجود دارد؟ املای درست آن ها را بنویسید. (سوله و ساختمان فلزی - تقریر و بیان - مولع و حریص - اشباح و همانندها- زبون و خوار - مستغنی و بی‌نیاز).
	۶)	اشتباه املائی را در عبارت زیر بیابید و درست آن را بنویسید. «دلّاک و غیم درآمدند و خدمت کردند و هر که در مسلخ گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند.»
املائی واژه	۷)	با توجه به ابیات زیر، به سوال ها پاسخ دهید. ۱) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال ۲) منت خدای عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. الف) نوع حذف (لفظی - معنوی) موارد فوق را مشخص کنید. ب) نوع «واو» (ربط- عطف) را مشخص نمایید.
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
سوالات آزمون درس: فارسی ۱	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۶ صفحه
لیلا قریبیان	شماره پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

دستور

۰/۲۵	۸) در کدام گزینه، روابط معنایی بین واژه‌ها، درست ذکر نشده است؟ (الف) فراموشی و نسیان: مترادف (ب) درخت و خدنگ: تضمّن (پ) درِغ و خُود: مترادف (ت) فراز و فرود: تضاد						
۰/۵	۹) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (الف) ناتانائیل با تو از انتظار سخن خواهم گفت. (ب) تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی						
۰/۵	۱۱) در گزینه‌های زیر، واژه‌هایی که امروزه دچار تحول نوشتاری (ابدال) شده‌اند، را بیابید. (۱) نماند ایچ با روی خورشید، رنگ / به جوش آمده خاک، بر کوه و سنگ (۲) چو یعقوبم از دیده گردد سپید / نبرم ز دیدار یوسف امید						
۰/۲۵	۱۲) نقش دستوری «موصوف‌ها» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟ «دو چشم مست تو کز خواب صبح برخیزند // هزار فتنه به هر گوشه‌ای برانگیزند» (الف) نهاد، مسند، متمم (ب) مسند، مفعول، نهاد (پ) نهاد، مفعول، متمم (ت) مفعول، مسند، نهاد						
۰/۲۵	۱۳) کدام یک از موارد زیر، ممال نیست؟ (الف) رکیب (ب) مزیح (پ) نهیب (ت) سلیح						
۰/۵	۱۴) مصرع زیر را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید. «که رُهام را جام باده است جفت»						
۰/۵	۱۵) معادل معنایی و "هم‌آوای" واژه داخل پرانتز را بنویسید؟ کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید (قضا) همی بردش تا به سوی دانه و دام						
۰/۲۵	۱۶) جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص و شمار)						
<table border="1"> <tr> <td>فعل</td><td>ساخت منفی</td><td>مضارع مستمر</td></tr> <tr> <td>می‌خوانیم</td><td>نمی‌خوانیم</td><td></td></tr> </table>		فعل	ساخت منفی	مضارع مستمر	می‌خوانیم	نمی‌خوانیم	
فعل	ساخت منفی	مضارع مستمر					
می‌خوانیم	نمی‌خوانیم						
۰/۲۵	۱۷) در کدام گزینه، واژه دو تلفظی یافت نمی‌شود؟ (الف) به نام کردگار هفت افلاک (ب) یعقوب خود، او را به صبر آموزگار بود (پ) آرامش دو گیتی تفسیر این دو حرف است (ت) روزگار است این که گه عزّت دهد گه خوار دارد						

«ادامه سؤالات در صفحه سوم»

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲			
سوالات آزمون درس: فارسی ۱	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۶ صفحه
	شماره پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

دستور

۰/۲۵	<p>۱۸) در کدام گزینه با توجه به ویژگی سبکی «دو حرف اضافه برای یک متمم» متمم وسط دو تا حرف اضافه قرار نگرفته است؟</p> <p>الف: به سهراب بر تیرباران گرفت ب: ز دش بر زمین بر به کردار شیر پ: تهمتن برآشفته و با توس گفت ت: بگیر و به گیسوی او بر بدوز</p>								
۰/۵	<p>۱۹) نهاد و گزاره بیت را در جدول مشخص کنید. «من ایرانیم، آرمانم شهادت/ تجلی هستی است، جان کندن من»</p> <table><tr><th>نهاد</th><th>گزاره</th></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	نهاد	گزاره						
نهاد	گزاره								

(ب) قلمرو ادبی (۵نمره)

قلمرو ادبی	۰/۵	<p>۲۰) در بیت: «یکی تیر زد بر بر اسب او / که اسب اندر آمد ز بالا به روی» یک جناس همسان و یک جناس ناهمسان را ذکر کنید.</p> <p>الف) جناس همسان (تام): ب) جناس ناهمسان (ناقص):</p>
	۰/۲۵	<p>۲۱) در کدام بیت، هر دو آرایه (اغراق و مجاز) وجود دارد؟</p> <p>الف: بشد تیز رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر ب: به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس</p>
	۰/۵	<p>"فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد"</p> <p>جدید</p> <p>الف) ارکان سجع را مشخص کنید. بگسترد / پیرورد سجع متوازی</p> <p>ب) مشبه و مشبه به یک تشبیه را مشخص کنید. مشبه: بادصبا مشبه به: فراش</p>

«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»

باسمه تعالی				
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲				
سوالات آزمون درس: فارسی ۱		رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: لیلا قریبیان		پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۶ صفحه
		شماره پرسنلی : ۳۱۵۶۹۰۹۱		
اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی				
ردیف	سؤالات			نمره

قلمرو ادبی

(۲۲) در گروه «الف» کدام یک از آرایه های گروه «ب» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است).

الف	ب
الف) ابر و مه و باد و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) می گفت: «الها! صد هزار مرتبه شکر»، که «شکر نعمت، نعمت افزون کند» پ) شود کوه آهن چو دریای آب / اگر بشنود نام افراسیاب ت) هر خسی از رنگ گفتاری بدین ره کی رسد؟ / درد باید پرده سوز و مرد باید گام زن	تضمین ایهام اغراق حس آمیزی مراعات نظیر

۰/۵

(۲۳) معنی عبارات کنایی زیر را بنویسید.

الف) عنان را بیچید گردآفرید: (.....)
ب) خسرو در ریاضی، «کمیتش لنگ بود»: (.....)

۰/۲۵

(۲۴) بارزترین آرایه ادبی مشترک ابیات زیر را بیان کنید.

الف: رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد
ب) بيد مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی

۰/۲۵

(۲۵) یکی از آرایه های مقابل کدام بیت، نادرست است؟

الف) گوشه گیران قفس را نکهت گلشن بس است / دیده کنعانیان را بوی پیراهن بس است (تلمیح - جناس)
ب) از دل پر خون تراوش کم کند اسرار عشق / پرده پوش راز گوهر، سینه دریا بس است (استعاره - کنایه)
پ) همچو طوق قمریان آغوش ما گستاخ نیست / جلوه ای از دور از آن سرو روان مارا بس است (واج آرایي / استعاره)
ت) خطّ عذار یار که بگرفت ماه از او / خوش حلقه ای است، به در نیست راه از او (ایهام - تشبیه)

۱

(۲۶) ابیات زیر را کامل کنید. جدید

الف) تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم
ب) که نگین پادشاهی دهد از کرک گد

۰/۲۵

(۲۷) صحیح یا غلط بودن گزینه زیر را مشخص کنید.

نوع ادبی داستان «رستم و اشکبوس» حماسی است. الف: صحیح ب: غلط

«ادامه سؤالات در صفحه پنجم»

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲			
سوالات آزمون درس: فارسی ۱	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۶ صفحه
	شماره پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

۰/۵	۲۸) پدیدآورندگان هریک از آثار زیر را بنویسید . الف) مائده‌های زمینی : ب) پاسداری از حقیقت:	درک مطلب و مفهوم
پ) قلمرو فکری(۸/۵)		
۰/۵	۲۹) مَثَل «گندمنمای جوفروش مباش»، آدمی را از چه بر حذر می‌دارد؟	
۰/۵	۳۰) مفهوم عبارت زیر، به کدام آیه از قرآن اشاره دارد؟ آن را ذکر کنید. در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.	
۰/۵	۳۱) مولوی در بیت زیر آدمی را از چه چیزی بر حذر می‌دارد؟ چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی شاید داد دست	
۰/۵	۳۲) منظور از بخش‌های مشخص شده را بنویسید. الف: «چو آگاه شد دختر گَزْدَهَم» ب: «در مملکت چو غَرَش شیران گذشت و رفت»	
۰/۵	۳۳) یک ضرب‌المثل معادل مفهوم مصرع دوم در بیت زیر را بنویسید. نباشی بس ایمن به بازوی خویش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش	
۰/۵	۳۴) در عبارت زیر نویسنده بر چه چیزی تاکید دارد؟ برای من خواندن، این که شن ساحل‌ها نرم است کافی نیست می‌خواهم پای برهنه ام این نرمی را حس کند. به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بیهوده است.	
۰/۵	۳۵) در سرودهٔ زیر: «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران بر می‌خیزند.» الف) کدام سرزمین مورد خطاب شاعر است؟ ب) مقصود شاعر از مصراع‌های دوم و سوم چیست؟	
۰/۵	۳۶) در کدام بیت صفحه بعد، به مفهوم آیهٔ شریفه: «و لا تحسبن الذين قتلوا فی سبیل الله امواتاً بل احياء عند ربهم يرزقون» سوره آل عمران آیه ۱۶۹ اشاره شده است؟	
	«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ ششم»	

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
سوالات آزمون درس: فارسی ۱	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۶ صفحه
	شماره پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

	<p>الف) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو، توسن من ب) من ایرانی ام، آرمانم شهادت / تجلی هستی است، جان کندن من پ) جز از جام توحید، هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من ت) کجا می توانی ز قلبم ربایی / تو عشق میان من و میهن من</p>	
۴	<p>۳۷) معنی ابیات زیر را به نثر ساده امروزی بنویسید.</p> <p>الف) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان / نگاه دار سر رشته تا نگه دارد. ب) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر، شیر» پ) خروشید: کای مرد رزم آزمای / همآوردت آمد، مشو باز جای ج) دلیری کجا نام او اشکبوس / همی برخروشید برسان کوس پهلوانی که نام او اشکبوس بود مثل طبل خروشید و فریاد زد .</p> <p>۳۸) عبارت های زیر را به نثر روان معنی کنید.</p> <p>الف) تا باشد که ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. ب) «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر» وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند. پ) «اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت تر از برخی جان های دیگر سوخته است.» ت) خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است؛ یعنی تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قُرب نداری.</p>	۲۰
	پیروز و سربلند باشید.	

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
راهنمای آزمون درس: فارسی ۱	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۳ صفحه
	کد پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		

۱/۵	<p>(۱) الف :مردان کامل و اولیای خداوند(۰/۲۵) ب: فریاد زدن و ناله کردن(۰/۲۵)</p> <p>پ: کلاه خُود، کلاه جنگی آهنین (۰/۲۵) ت: هر فرو رفتگی اندام مانند گودی چشم(۰/۲۵)</p> <p>(۲) ت (میغ) (۰/۲۵)</p> <p>(۳) ب (درویش) (۰/۲۵)</p>	معنی واژه (۱/۵)
۱/۵	<p>(۴) الف) غالب ب) فارغ پ) گزارده ای (۰/۲۵)</p> <p>(۵) اشباه -- قرض (۰/۵)</p> <p>(۶) (قِیم) (۰/۲۵)</p>	املاي واژه (۱/۵)
۰/۵	<p>(۷) الف :بعد از" به " ["حذف فعل" است]" به قرینه معنوی /۲: حذف فعل " است "بعد از" (نعمت) به قرینه لفظی(۰/۲۵)</p> <p>ب) نوع « واو » در گزینه (۱) عطف و در گزینه (۲) ربط یا پیوند (۰/۲۵)</p>	دستور (۴/۵)
۰/۲۵	(۸) پ (رابطه تناسب دارند. (۰/۲۵)	
۰/۵	(۹) الف) منادا (۰/۲۵) ب) مرا (مفعول) (۰/۲۵)	
۰/۵	(۱۰) الف :جمله ساده(چون هر دو جمله مستقل هستند و مابین جملات، حرف " ربط وابسته ساز "وجود ندارد؛ واژه « چون » به معنای(مانند)است و حرف ربط وابسته ساز نیست؛ بلکه حرف اضافه است) ب :جمله غیرساده یا مرکب است؛" گر " :حرف ربط وابسته ساز است .مصرع اول، جمله هسته یا پایه است، مصرع دوم، جمله وابسته یا پیرو است.	
۰/۵	(۱۱) (۱) (ایچ : هیچ) (۲) (سپید : سفید)	
۰/۲۵	(۱۲) پاسخ گزینه : پ) نهاد، مفعول، متمم	
۰/۲۵	(۱۳) پاسخ گزینه : پ) نهیب	
۰/۵	(۱۴) شیوه عادی :جام باده، جفت رهام است.	
۰/۲۵	(۱۵) پاسخ :قضا :تقدیر و سرنوشت؛ « هم آوای » آن : غزا : جنگ ، نبرد / غذا : خوردنی	
۰/۲۵	(۱۶) داریم می خوانیم	

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
راهنمای آزمون درس: فارسی ۱	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۳ صفحه
	کد پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		

فلمرو ادبی	۱۷) گزینه (پ) است؛ مابقی کلمات دو تلفظی (کردگار، آموزگار، روزگار) هستند .	۰/۲۵
	۱۸) گزینه (پ)	۰/۲۵
	۱۹) نهاد : من ، آرمانم ، جان کندن / گزاره: ایرانیم ، شهادت [است] ، تجلی هستی است	۰/۵
	۲۰) الف) جناس همسان(تام): « بر » اول: حرف اضافه / « بر » دوم : سینه ب) جناس ناهمسان(ناقص): (اوی ، روی)	۰/۵
	۲۱) گزینه الف :علاوه بر اغراق، واژه « ابر » مجاز از آسمان است.	۰/۲۵
	۲۲) تضمین (ب) ایهام -- اغراق(پ) حس آمیزی(ت) مراعات نظیر(الف)	۱
	۲۳) الف) (روی برگرداندن، برگشتن) ب) (ضعیف و ناتوان بودن)	۰/۵
	۲۴) آرایه ی " حُسن تعلیل "	۰/۲۵
	۲۵) گزینه الف)تلمیح به داستان حضرت یوسف(ع) / جناس ندارد.	۰/۲۵
	۲۶) گزینه «ب»	۰/۵
درک مطلب و مفهوم (۴)	۲۷) گزینه الف :صحیح	۰/۲۵
	۲۸) الف) (آندره ژید) ب) گوشواره های عرش :سید علی موسوی گرمارودی	۰/۵
	۲۹) دوری از ریاکاری و تزویر	۰/۵
	۳۰) اشاره دارد با آیه ۲۸ سورة رعد : «أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» آگاه باشید که دلها با یاد خدا آرام می یابد.	۰/۵
	۳۱) پاسخ :دوری از انسان های انسان نمای شیطان صفت و پلید /دقت در انتخاب دوست و فریب ظاهر را نخوردن	۰/۵

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
راهنمای آزمون درس: فارسی ۱	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۳ صفحه
	کد پرسنلی: ۳۱۵۶۹۰۹۱		اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		

۰/۵	۳۲) الف: گردآفرید ب: نعره و فریاد شیرمردان و پهلوانان	
۰/۵	۳۳) از ماست که بر ماست * خود کرده را تدبیر نیست	
۰/۵	۳۴) تاکید بر تجربه شخصی /شناخت، بدون تجربه شخصی ارزشمند نیست.	
۰/۵	۳۵) تأثیر همنشین در زندگی انسان /دوری از دوستان بداندیش و بد ذات	
۰/۵	۳۶) الف) جنوب لبنان (بطور خاص) یا لبنان ب: دوام نسل مبارزان و برکت و حاصل خیزی /مقدس بودن سرزمین لبنان و برانگیخته شدن پیامبران از این سرزمین	
۰/۵	۳۷) پاسخ: گزینه «ب» مفهوم مشترک: شهادت طلبی و زنده بودن شهدا	
۴	۳۸) الف: اگر می خواهی که معشوق، عهد و پیمان دوستی با تو را قطع نکند، تو نیز سر رشته دوستی و محبت را قطع نکن (مفهوم: عهد و پیمان دوستی و محبت باید دو طرفه باشد). ب: کار و عمل مردان کامل حق را با کار و عمل خودت مقایسه نکن؛ گرچه واژه « شیر » درنده و شیر خوردنی، در ظاهر یکسان و مشابه هم نوشته می شوند، اما ماهیت آن دو متفاوت است. (پرهیز از مقایسه و سنجش نادرست) پ: رستم در حالی که فریاد می زد به اشکبوس گفت: ای مرد جنگجو! حریف تو آمد، فرار نکن و نرو (مفهوم مبارزه طلبی)	معنی شعر و عبارت (۴)
	۳۹) الف: به این امید که اجازه دهد ما لحظه ای بیشتر در حمام بمانیم تا چرک و کثیفی را از بدن خود بشوییم. ب: خسودان کوتاه بین و دشمنان بدذات او را به خوش گذرانی و باده نوشی و بازی و سرگرمی و فساد سوق دادند. پ: اگر جان و وجود ما ارزشی دارد، بخاطر این است که ریاضت و سختی و رنج بیشتری را متحمل شده است. (ریاضت، سبب ارزشمندی می شود). ت: خاک، نشانه و مظهر نیازمندی آفریده و انسان در برابر بی نیازی خداوند است، یعنی اینکه تا به مقام فروتنی و تواضع نرسی، به درجات نزدیکی به خدا نمی رسی. (دعوت به تواضع و فروتنی)	